

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

SANAT VE TASARIM

DUVAR RESİMLERİ ALTERNATİFLERİ

Ankara, 2015

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul / kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. İLLÜSTRASYONLAR.....	3
1.1. İllüstrasyon Türleri.....	3
1.1.1. Reklâm İllüstrasyonları	3
1.1.2. Yayın İllüstrasyonları	4
1.1.3. Bilimsel ve Teknolojik İllüstrasyonlar	4
1.1.4. Özel Amaçlı İllüstrasyonlar	5
1.2. İllüstrasyon Araçları ve Teknikleri	6
1.2.1. Çizim Araçları ve Teknikleri.....	6
1.2.2. Boyama Araçları ve Teknikleri	7
1.2.3. Kolaj Tekniği.....	11
1.2.4. Karışık Teknik.....	12
1.3. Çalışma Konuları.....	13
1.3.1. Afiş, Poster, Billboardlar.....	13
1.3.2. Kent, Bahçe, Okul Duvarları.....	16
1.3.3. Kitap Resimleme	18
UYGULAMA FAALİYETİ.....	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	20
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	21
2. SUNUM	21
2.1. Sunum Resmi Teknikleri.....	21
2.1.1. Taslaklar (Eskiz)	21
2.1.2. Teknik Çizimler.....	22
2.2. Malzeme Seçimi	23
2.3. Paspartu	23
2.3.1. Paspartu Yöntemleri.....	23
2.4. Çerçeve.....	23
2.5. Sergileme ve Asma.....	24
UYGULAMA FAALİYETİ.....	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	27
MODÜL DEĞERLENDİRME	28
CEVAP ANAHTARLARI.....	29
KAYNAKÇA	30

AÇIKLAMALAR

ALAN	Sanat ve Tasarım
DAL/MESLEK	Dekoratif Sanatlar
MODÜLÜN ADI	Duvar Resimleri Alternatifleri
MODÜLÜN TANIMI	Duvar resimleri alternatifleri uygulamalarıyla ilgili gerekli saptamaları yaparak malzeme-konu bütünlüğü içinde sunum yapabilecek becerilerin kazanıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
YETERLİK	Duvar resmi (grafitti, mural peinting) alternatiflerini etüt etmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Uygun ortam sağlandığında, illüstrasyon konu analizleri yaparak ilgili konu içeriği doğrultusunda, illüstrasyon araç, gereçleri, yöntem ve tekniklerine uygun etkili görsel sunumlar yapabileceksiniz. Amaçlar: <ol style="list-style-type: none">1. Çeşitli konularda, illüstrasyon yöntem, tekniklerini, araç ve gereçleriyle etkili görsel anlatımlar yapabileceksiniz.2. İllüstrasyon resimleri türleri ve uygulama alanları ölçütlerini dikkate alarak uygun malzeme, yöntem ve teknikle sunumlar yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Atölye ortamı Donanım: Çizim masası, eskiz kâğıdı, resim kâğıdı, 0,5 kalem, gönye, cetvel, renklendirme araç ve gereçleri, bilgisayar, makas, maket bıçağı, renkli kartonlar, yapıştırıcı malzemeler Ayrıca iş güvenliği ile ilgili ekipmanları.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Duvar resmi alternatifleri, iç ve dış mimaride, parklarda, meydanlarda ve bahçelerde, kalıcı ve dekoratif bir uygulama olarak göze çarpan bir sanat dalıdır.

Yaşanılan mekânı güzelleştirme isteği insanlık tarihi boyunca daima var olmuştur. Günümüzde, birçok farklı malzemeden oluşan amacına uygun çok değişik dekoratif ürünler üretilmektedir.

Bu modül sayesinde; duvar resimleri alternatifleri ile ilgili bilgilere sahip olarak edindiğiniz bilgilerle tasarımlar yaparak sunabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile; çeşitli konularda, illüstrasyon yöntem, tekniklerini, araç ve gereçlerini kullanarak etkili görsel anlatım yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Duvar resimleri ile ilgili görsellerin türlerini araştırınız.
- Araştırmanızın sonuçlarını ders ortamında arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız.

1. İLLÜSTRASYONLAR

Başlık, slogan ya da metin gibi sözel unsurları görsel olarak betimleyen veya yorumlayan bütün unsurlara genel olarak **illüstrasyon** adı verilir. İllüstrasyon (Fransızca: illustration), resim sanatının abartılı ya da doğada benzeri görülemeyecek ve deneysel olarak kurgulanamayacak kompozisyonların resmedilmesi demektir. Gerçekçi resim sanatının bir dalı sayılabilir. Genellikle reklam, eğitim ve fantastik anlatımlara destek olarak çizilir veya bizzat kendisi sanatsal çalışma olarak tasarlanır.

Antik mağara resimlerinden, günümüzde gazetelerde çizilen karikatürlere kadar farklı illüstrasyon örnekleri vardır. Grafik sanatların bir koludur.

İllüstrasyonun ilk örnekleri Alman Nazi döneminde komutanlar arası mesajlaşmada kullanılmıştır. Almanların ürettiğini söyleyebileceğimiz illüstrasyon, İtalya'da da büyük ilgi görmüş bir sanattır.

Genellikle ilk illüstrasyonlar siyasi amaç gütmekteydi, bir süre sonra bu algı yerini sanata bıraktı.

1.1. İllüstrasyon Türleri

İllüstrasyonların hazırlanmasında geleneksel çizim ve boyama malzemelerinin yanı sıra fotoğraf, kolaj ve bilgisayar tekniklerinden de yararlanılmaktadır. İllüstrasyonlar, kullanım alanları açısından üç grupta toplanabilir. Bunlar; Reklam İllüstrasyonları, Yayın İllüstrasyonları, Bilimsel ve Teknik İllüstrasyonlarıdır.

1.1.1. Reklâm İllüstrasyonları

Bir ürün ya da hizmeti tanıtmaya amacıyla yapılan bu tür çalışmalarda ayrıntı ön plandadır. Sinema, tiyatro ve konser afişleri, kaset ve CD kapakları, turistik ilanlar, besin ambalajları, basın ilanları, takvimler, tebrik kartları, çıkartma ve etiketler; reklam

illüstrasyonlarının uygulama alanları arasındadır. Moda illüstrasyonları da reklam illüstrasyonu içinde ele alınmaktadır.

Resim 1 1: Reklam İllüstrasyonları

1.1.2. Yayın İllüstrasyonları

Yayın illüstrasyonları; gazete, dergi, kitap ve ansiklopedilerdeki makale, haber, öykü, roman, şiir ve açıklamalara eşlik eder. Yayın sektöründe çalışan bir illüstratör, üzerinde çalışacağı metnin içeriği hakkında bilgi ve görüş sahibi olmalı, metindeki mesaj ve duyguyu resim diline aktarabilmelidir. Gazete illüstrasyonlarında genellikle siyah-beyaz resimleme tekniklerinden yararlanılır. İllüstrasyonun bir sanat biçimi olarak en özgür uygulama alanı; kuşkusuz, çocuk kitaplarıdır.

Resim 1. 2: Yayın İllüstrasyonları

1.1.3. Bilimsel ve Teknolojik İllüstrasyonlar

Botanik, tıp, zooloji, mekanik, jeoloji gibi uzmanlık alanları için öğretici ve tanımlayıcı amaçlarla yapılan ayrıntılı illüstrasyonlar bu grupta toplanabilir. İllüstratör; konu içinde daha önemli olanı vurgulamak için gerektiğinde ayıklama, yalınlaştırma ve gerçeklik duygusunu etkilemeyecek abartma yöntemlerine başvurarak, bir fotoğraf makinesinden daha fazlasını yapmayı hedefler. Tıp illüstrasyonları; biyoloji ve anatomi bilgisi gerektirir. Mimari ve iç dekorasyona yönelik üç boyutlu duygusu veren görüntüler, bilgisayar yöntemiyle gerçekleştirilmektedir. Ahşap, tuğla, kiremit, çimento, metal gibi malzemelerle ilgili görsel bilgiler; birçok yazılımda hazır olarak bulunmaktadır. Grafik tasarımcı; afiş, basın ilanı,

kitap kapağı, katalog, ambalaj, pul ve para gibi grafik ürünlerde değişik resimleme tekniklerinden yararlanır.

Resim 1. 3: Bilimsel ve Teknolojik İllüstrasyonlar

1.1.4. Özel Amaçlı İllüstrasyonlar

İllüstrasyon ya da diyagramlar onlarla etkileşime girenler için çok şey ifade etmekte ve mevcut şartlarda “tartışma ortamı” için bir uyarıcı olma işlevini üstlenebilmektedirler. Bu nedenle, yazısız veya yazı ile birlikte kullanılan illüstrasyonların akılda kalıcılığı olduğunu söylemek mümkündür. Özel durumlar için hazırlanmış çalışmaların ifade edilmesi olarak yorumlanabilir. Mesela, dünya futbol kupası ve eğitim için hazırlanmış bu tip çalışmalar özel illüstrasyonlar içine girmektedir.

Resim 1. 4: Özel İllüstrasyonlar

1.2. İllüstrasyon Araçları ve Teknikleri

İllüstrasyon çalışmalarında kullanılacak malzemeler, konuya uygun tekniğin seçimi kadar önemlidir. İllüstrasyon çalışmalarında 150 veya 300gr/m² arasındaki resim kâğıtları kullanılır. Düz yüzeyli ya da dokulu olan bu kâğıtlar birçok teknik için uygulama kolaylığı sağlar.

1.2.1. Çizim Araçları ve Teknikleri

Kâğıt, fırça, maket bıçağı, cetvel, gönye, pergel, makas, büyüteç, slayt projektörü, orantı cetveli, seloteyp, silgi, yapıştırıcı ve sabitleyici sprej illüstrasyon çalışmalarında kullanılan temel malzemelerdir.

Taslak çalışmalarında çoğunlukla yan saydam ince ve düz yüzeyli kâğıtlar tercih edilir. Ucuz olan pelür ve eskiz kâğıtlarının yanı sıra özellikle marker çalışmalarına yönelik olarak üretilen ve bloklar hâlinde satılan kâğıtlar taslak aşamasında yaygın olarak kullanılmaktadır.

İllüstrasyon çalışmalarında genellikle 150 ile 300 gr/m² arasında değişen kalın resim kâğıtları kullanılır. Resim kâğıtları üç ana grupta toplanabilir:

- Kalın grenli kâğıtlar (sulu boya ve gravür kâğıtları)
- Düz yüzeyli sıcak preslenmiş kâğıtlar

- İnce grenli soğuk preslenmiş kâğıtlar

Profesyonel çalışmalarda iyi kalitede samur kılından yapılmış fırçalar tercih edilir. Samur fırçalar iyi korunduklarında ve temiz tutulduklarında yıllarca kullanılabilir. Fırçalar, yassı ve yuvarlak olmak üzere iki değişik tipte üretilir. Yassı fırçalar geniş yüzeylerin boyanmasında yuvarlak fırçalar ise ayrıntıların belirtilmesinde kullanılır. Sanat amaçlı fırçalar, 0 - 20 numara arası kalınlıklarda üretilir.

1.2.2. Boyama Araçları ve Teknikleri

1.2.2.1. Kurşun Kalem Tekniği

İllüstrasyon, yumuşak ve sert kurşun kalem çeşitleriyle de yapılabilmektedir. Burada asıl önemli olan, oluşturulan kompozisyondaki kurgu ve tasarımın anlatım gücüdür. Grafit madeninden üretilen kurşun kalem, bilinen en eski yazı ve çizim araçlarından biridir. Ayrıca en ucuz ve en yaygın olanıdır. Kullanımı pratiktir. Kurşun kalemin ucu bittikçe maket bıçağı veya kalemtraş yardımı ile sivriltilir. Bunun dışında kullanımı herhangi bir hazırlık gerektirmez. Silgi ve kalemtraş, kurşun kalemin vazgeçilmez yardımcılarıdır. Temel tasarım ve sanat eğitiminin ilk aşamasında kurşun kalem çalışmaları sıklıkla görülmektedir. Kurşun kalem ile kısa ve çok sayıda ince çizgi kullanarak gerçeğe yakın ton geçişlerini elde etmek mümkündür. Bununla birlikte eskiz çalışmalarından detaylı ve gerçekçi çizimlere kadar her çeşit resim çalışması, kurşun kalem tekniği ile yapılabilmektedir.

Resim 1. 5: Kurşun Kalem İllüstrasyonu

Çoğu sanatçı ve tasarımcı, yaratıcı bir fikri görselleştirmek amacı ile yaptığı ilk eskizlerde kurşun kaleminden faydalanır. Aynı şekilde illüstratörler de çalışmaya başlamadan önce yaptıkları ön çizimlerde kurşun kalem ve çeşitlerini kullanmaktadır. Kurşun kalemleri çok farklı gruplarda değerlendirmek mümkündür. Bu gruplar daha çok taslak çalışmalarında kullanılır. Kurşun kalem ve çeşitleri, genellikle sanatçının zihninde oluşan bir tasarımı, taslak hâle dönüştürmek amacı ile kullanılır. Aslında akla gelebilen her çeşit kalem eskiz çalışmaları için kullanılabilir fakat kurşun kalem, farklı yumuşaklık ve sertlik düzeylerinde üretildiğinden eskiz çalışmaları için daha uygundur. Yumuşak bir maden olan grafit, farklı katkı maddeleri kullanılarak sertleştirilir ve

numaralandırılarak üretilir. Kurşun kalemler, uluslararası standartlar içinde tüm kullanıcıların anlayabileceği bir dille kodlanarak ifadelendirilmiştir. Sert bir yapıda üretilen kalemler H serisi, yumuşak bir yapıda üretilen kalemler ise B serisi olarak isimlendirilmektedir.

Aynı zamanda, farklı amaçlar için üretilmiş kurşun kalem çeşitleri de piyasada bulunmaktadır. Füzen olarak isimlendirilen bu kalemler, genellikle desen çalışmalarında kullanılmaktadır. Füzenler, diğer kurşun kalemlere göre daha kalın uçludur. Bununla birlikte tasarım çalışmalarında, ince ayrıntıların çizilmesi için 0,5 mm ve 1,0 mm kalınlıklarındaki kurşun kalemler de kullanılmaktadır.

1.2.2.2. Mürekkep ve Lâvi Tekniği

Çini mürekkebinin sulandırılmasıyla elde edilir. Bu teknikte mürekkebin açık, koyu ve gri değerleri ile çalışılır. Boyamalarda tek renk tonlaması yapıldığı için çalışmalardan ilginç sonuçlar elde edilebilir.

Rapido ve tarama ucu gibi araçlar, çizgi ile yapılan illüstrasyon çalışmalarında kullanılmaktadır. Tarama ucu, özel bir kaleme takılan, ucu sivri bir metal parçasıdır. Mürekkebe batırılarak kullanılan tarama ucu; aynı zamanda anilin, çini mürekkebi, inceltilmiş guaj boya ve özel rapido mürekkebi ile de rahatlıkla kullanılabilir. Tarama ucu ile çeşitli kalınlıklarda çizgiler elde edilebilmesi, bu malzemeyi çizgi roman ve karikatür sanatçıları için vazgeçilmez bir hâlâ getirmiştir.

Mürekkep tekniğinde rapido ve tarama ucu gibi araçlar kullanılarak başarılı sonuçlar veren illüstrasyon çalışmaları elde edilmektedir. Ayrıca rapidoyu, aralıklı ve sık noktalama yöntemi ile kullanarak da başarılı illüstrasyonlar yapılabilir.

Tarama ucu ile yapılan çalışmalarda, farklı ton değerleri elde etmek için dik, çapraz veya yatay tarama tekniklerinden faydalanılır. Bu tekniklerle yapılan çalışmalarda, çizgiler kalınlaşıp birbirine yaklaştıkça çalışmada yer alan tonların koyulaştığı görülür. Rapido kalemler, 0.1-2.00 mm' ye kadar farklı iğne kalınlıklarında üretilir. Bu kalemler farklı renklerden oluşan özel mürekkeplerle kullanılabilir. Her kalemin sabit bir çizgi kalınlığı vardır. Çizim sırasında yüzeye dik konumda tutulan rapido kalemi, hareketli çizimlere uygun olmadığı için taslak çalışmalarında kullanılmaz. Bununla birlikte rapido kalemi ile noktalanarak yapılan illüstrasyon çalışmalarından iyi sonuçlar elde etmek mümkündür.

Resim 1. 6: Lâvi Tekniği

1.2.2.3. Sulu Boya Tekniği

İllüstrasyon çalışmalarında en çok kullanılan ve en fazla tercih edilen tekniklerden biri de sulu boya tekniğidir. Sulu boya tekniği ile her çeşit resimleme yapılabilir. Bu teknik, tanıtım kitapçıkları, magazin dergileri, kültürel kitaplar ve daha birçok yayın grubu çalışmalarında kullanılmaktadır. Kaliteli sulu boyalar ile çalışmak, renk ayırımında ve baskı aşamasında daha iyi sonuç alınabilmesini sağlar.

Su esaslı boya yapılırken toprak metal ya da organik kökenli pigmentler, bağlayıcı madde olarak reçine veya zambak, çözücü olarak ise su kullanılır. Guaj, sulu boya, akrilik boya, anilin boya; sulu boya grubuna girer. Sulu boyalar genellikle saydam (transparan) özelliğe sahiptir. Mat ve parlak renklerde üretilir. Grafik tasarım çalışmalarında, özellikle resimleme (illüstrasyon) tekniklerinde tercih edilir. Tablet, tüp ve cam kavanozlarda satışı sunulur.

Sulu boyalar tablet şeklinde veya tüp içerisinde olmak üzere, takım hâlinde ya da tek tek satışı sunulur. Bu boya saydam veya kapatıcı olarak da kullanılabilir. Mürekkep kıvamında olan anilin boyalar ise cam şişeler içerisinde satışı sunulur. Yüksek yoğunluktaki anilin renkleri, içerisine su katılarak açılabilir.

Sulu boya tekniği titizlik ve sabır isteyen bir tekniktir. Bu tekniğinin en önemli özelliği, renklerin canlı ve saydam kullanımınıdır. Boyama işlemine öncelikle açık tonlar ile başlanır, daha sonra renk tonları gereken yerlere katmanlar hâlinde sürülerek koyulaştırılır veya güçlendirilir. Beyaz rengin kullanılması gereken bölgelerde ise boyama yapılmaz, bunun yerine kâğıt boş bırakılarak beyaz zeminden yararlanılır.

Kaliteli bir sulu boya kâğıdı, pamuk esaslı ve suyu emici özellikte olmalıdır. Parlak bir yüzeye sahip kâğıtlarda fırça izlerini kapatmak oldukça zordur. Bu kâğıtlar aynı zamanda istenmeyen lekelerin oluşmasına da yol açar. Bir kâğıdın gren miktarı arttıkça renk geçişleri oluşturmak kolaylaşır. Sulu boya kâğıtları piyasada bloknot veya tabakalar hâlinde bulunmaktadır. Sulu boya kâğıdı, boyama esnasında ıslandıkça kıvrılarak dalgalanır. Bunu

önlemek amacıyla, sulu boya veya anilin boya çalışması sırasında, boyanacak kâğıdın hafifçe ıslatılarak sabitleştirilmesi sağlanır. Islatılan veya sünger yardımı ile nemlendirilen kâğıt tabakası, temiz bir yüzey üzerine serilerek gerilir. Daha sonra dört kenarından bantlanarak kuruması için bırakılır. Boyama bittikten ve kâğıt kurutulduktan sonra çalışma, serildiği yüzeyden maket bıçağı yardımı ile çıkarılır.

Anilin ve sulu boya ile yapılan resimlerde kaliteli fırçalar tercih edilmelidir. Bu boyalar ile yapılan illüstrasyon çalışmalarında latex ve kauçuk çözültisi gibi maskeleme sıvıları ve filmlerinden de yararlanılmaktadır. Maskeleme sıvıları kâğıt yüzeyine fırça yardımı ile kolayca uygulanır ve çalışma bitiminde kâğıt yüzeyi temizlenerek çıkarılır.

Sulu boya ile yapılan illüstrasyon çalışmalarında, kuru ve sulu olmak üzere iki çeşit boyama yöntemi kullanılmaktadır. Özellikle detaylı resimlerde tercih edilen kuru boyama yönteminde, renk tonları açıktan koyuya doğru sürülerek her seferinde bir önceki boya katmanının kuruması için beklenir. Daha deneysel ve ustalık isteyen sulu boyama yönteminde ise renk katmanları, kurumaları beklenmeksizin üst üste sürülür. Burada renkler birbirleriyle karışarak çalışma üzerinde organik ve soyut biçimler oluşturur.

Resim 1. 7: Suluboya Tekniği

1.2.2.4. Guaj Boya Tekniği

Guaj boya, daha çok düz ve dalgasız yüzeyleri boyamak için tercih edilir ayrıca grafik tasarım alanında sıkça kullanılan bir boyadır.

Guaj boyanın en önemli özelliği, boya pigmenti içerisine su ve reçine esaslı yapıştırıcı ilave edilerek hazırlanan, şeffaf ve kapatıcı özelliklere sahip bir boya çeşidi olmasıdır. Her çeşit boyama tekniğine uygun bir malzemedir. Guaj boya, özellikle kapatıcı zemin çalışmalarında başarılı sonuçlar vermektedir ayrıca yapılan hataların üzerinde tekrar çalışılabilir. Bu boyanın spatula ve fırça dışında hava kalemleri ile birlikte kullanılması da mümkündür. Piyasada guaj boya, cam kavanoz ve tüpler içerisinde satılmaktadır.

Su yardımı ile eritilerek inceltilebilen guaj boya, kuruduktan sonra da tekrar su ile çözülebilir. Guaj boya örtücü olma özelliğine karşın, bileşiminde bulunan su miktarı

fazlalaştıkça sulu boya gibi saydamlaşır. Temperra ve guaj boya ile yapılan çalışmalarda homojen bir renk yüzeyi meydana getirmek için boya yoğunluğunun uygun bir şekilde ayarlanması gerekir. Homojen bir renk yüzeyi oluşturmak için birinci boya katı, yatay fırça hareketleriyle sürülerek kurumaya bırakılmalı, daha sonra fırça ilk boyama yönüne dik açı oluşturacak bir şekilde ikinci kat sürülmelidir. İstenilen sonuca ulaşana kadar bu işleme devam edilmelidir.

Bu boyalar spatula, pistole, fırça veya sünger kullanılarak cam, kâğıt, karton, bez ve plastik gibi benzeri yüzeylere rahatlıkla uygulanabilir.

Resim 1. 8: Guaj boya Tekniği

1.2.3. Kolaj Tekniği

Kolaj, herhangi bir yüzey üzerine birbirinden farklı malzemelerin yapıştırılması ile yapılan resimleme tekniğidir. Kolaj tekniğinde farklı renkte ve farklı dokuda malzemeler kullanılabilir. Bu malzemeler resim yüzeyinde tek olarak kullanılabilir gibi yapılacak resmin tarzına ve illüstratörün isteğine göre karışık olarak da uygulanabilir. Resim yüzeyi üzerine kolaj uygulanmadan önce ilk olarak çizim veya boyama da yapılabilir. Kolaj çalışmalarında, çizgilerin ya da kullanılan renklerin yerine etkiyi azaltacak ya da güçlendirecek malzemeler yapıştırılarak üzerinin bir bölümü ya da tamamı boyanır. Yapacağımız illüstrasyonda vermek istediğimiz etkiye en uygun malzemeyi seçilebilmek ve bu malzemenin yaratacağı etkilerden faydalanabilmek çok önemli bir konudur. Çalışmada istenilen etkinin elde edilebilmesi için yüzeye yapıştırılacak olan malzemeler yırtılarak kesilerek ya da buruşturularak kullanılabilir.

Resim 1. 9: Kolaj Tekniği

1.2.4. Karışık Teknik

Bazı çalışmalarda birden fazla teknik bir arada kullanılabilir. Karışık teknik bilinçli kullanılırsa güçlü etkiler sağlanabilir. Karışık teknikler:

- Sulu boya ile kara kalem çalışması,
- Guaj boya ile mürekkepli çizim,
- Kuru boya ile kara kalem ve mürekkepli çizim,
- Guaj boya, mürekkepli çizim vb. farklı teknikler bir arada kullanılarak farklı ve güçlü etkiler yaratılabilir.

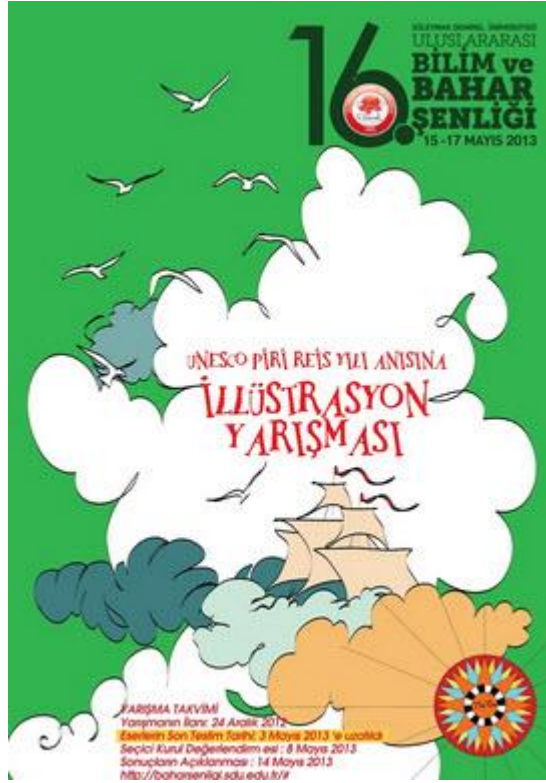

Resim 1.10: Karışık Teknik

1.3. Çalışma Konuları

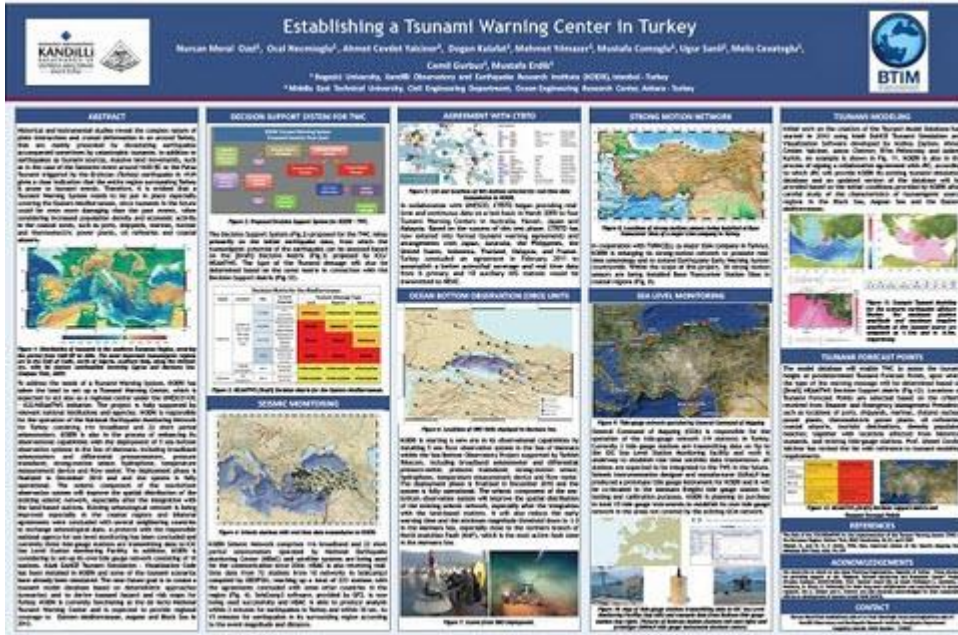
1.3.1. Afiş, Poster, Billboardlar

Afiş, reklam ya da propaganda yapmak, bir oyun, sergi, ürün ve benzerlerinin duyurulmasında kullanılır. Aynı zamanda güzel sanatlarda bir daldır. Afiş sanatı 19. yy. başında iki ana unsurun bir araya gelmesiyle ortaya çıktı. Bir yandan taş baskı sayesinde metin ve resmin birleşmesi, çoğaltılabilir olması(Yüzyılın ikinci yarısında renkli baskı olanağı doğdu.), diğer yandan afişin gelişmesi, tüketim mallarının toplu üretiminin ve rekabete dayalı ekonominin ilerlemesine bağlı kaldı. Başlarda küçük boyutlu olup kitap resimlerini, basın bültenlerini andıran afiş, modern sanat anlayışıyla beraber kendi estetiğini oluşturdu. Kısa ve çarpıcı bir metnin, sade ve resimle beraberliği afişin temel kavramıdır.

Resim 1. 11: Afiş

Poster; duvara asılan büyük boy resimlere, bilimsel toplantılarda panolara asılan kısa bildirilere denir.

Resim 1.12: Poster

Billboard; demir ve alüminyumdan imal edilen, araç ve yaya trafiğinin yoğun olduğu yollar ya da kavşaklara konumlandırılan ve yaygın olarak kullanılan açık hava reklam araçlarıdır. Bunlar reklam sektörünün 1990'lı yılların başında kullanmaya başladığı ilk reklam mecralarıdır.

Resim 1.13: Billboard

1.3.2. Kent, Bahçe, Okul Duvarları

Duvar Resimleri, kullanılacağı mekânın özelliklerine göre çeşitli amaçlara hizmet edecek Şekilde uygulanabilir. Örneđin; bir kurumun kurumsal kimliğini taŐıyabilir, bir anaokulu için eğitici ve eğlenceli konular içerebilir, bir restoran için iŐtah kabartıcı veya bir otel için dekorasyonu tamamlayıcı nitelikte olabilir.

Resim 1.14: Okul Duvarı

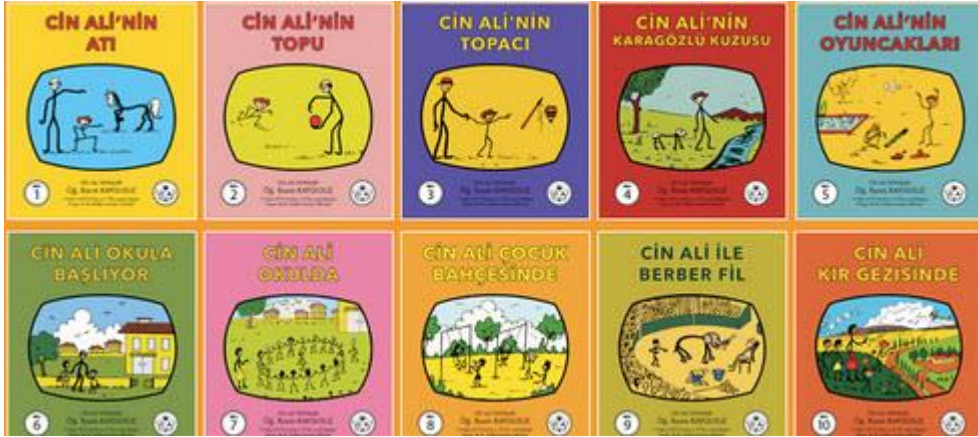
Resim 1.15: Bahçe Duvarı

Resim 1.10: Bina Duvarlarında Duvar Resim Uygulamaları

1.3.3. Kitap Resimleme

Kitap illüstrasyonları yayın illüstrasyonlarına girer. Yayın illüstrasyonları; gazete, dergi, kitap ve ansiklopedilerdeki makale, haber, öykü, roman, şiir ve açıklamalara eşlik eder. Yayın sektöründe çalışan bir illüstratör, üzerinde çalışacağı metnin içeriği hakkında bilgi ve görüş sahibi olmalı, metindeki mesaj ve duyguyu resim diline aktarabilmelidir. Yayın illüstrasyonu içinde en rahat ve esnek çalışabilecek alan çocuk öykü kitaplarıdır. İllüstratör, metne estetik ve fantastik destek vermek için kendi yorumunu katabilir.

Resim 11: Kitap Resimleme

UYGULAMA FAALİYETİ

Karar verilen eskizi illüstrasyonda kullanılan tekniklerle, elde, istenilen sürede renklendiriniz.

Kullanılacak Araç ve Gereçler

- Resim kâğıdı
- Boyalar ve yardımcı malzemeleri (sulu boya, guaj boya, kuru boya, rapido kalemler, marker kalemler vb.)
- İllüstrasyonu yapılacak kitap

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Araç gereçlerinizi hazırlayınız.	➤ Atölye önlüklerinizi giymelisiniz.
➤ İllüstrasyonu yapacağınız eskizi seçiniz.	➤ İçeriğini bildiğiniz bir çalışma olması gerektiğini unutmayınız.
➤ Çalışmayı renklendirmede farklı teknikler deneyiniz.	➤ Uygulanacak teknik; amaca ve konuya uygun olmalıdır.
➤ Çalışmayı farklı renklerde deneyiniz.	➤ Uygulanacak renkler de amaca ve konuya uygun olmalıdır.
➤ Çalışmalarınızdan bir tanesini seçiniz ve orijinalini çalışınız.	➤ Atölye ortamınız çalışmaya uygun olmalıdır.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet** ve **Hayır** kutucuklarına (**X**) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Gerekli ürün araştırması yaptınız mı?		
2. Tasarım ortamını oluşturduunuz mu?		
3. Yeterli sayıda taslak oluşturduunuz mu?		
4. Uygun taslağı seçerek teknik çizim yaptınız mı?		
5. Tasarımınızı renklendirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. İllüstrasyon çalışmalarında kullanılacak, konuya uygun tekniğin seçimi kadar önemlidir.
2., en ucuz ve en kolay kullanım olanağı sağlayan çizim malzemelerdir.
3. Sulu boya çalışmasında beyaz renkli alanlar boyanmaz,
4. Kara kalem, sulu boya ve mürekkepli çizim çalışmalarına denir.
5. Kitap resimleme illüstrasyon çalışmalarına girer.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonunda, illüstrasyon resimleri türleri ve uygulama alanları ölçütlerini dikkate alarak uygun malzeme, yöntem ve teknikle sunum yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sevgili öğrenci, illüstratör uygulamalarında kullanılan malzeme yöntem ve teknikleri araştırmanız öğretilen faaliyet daha kolay kavramanızı sağlayacaktır.

2. SUNUM

2.1. Sunum Resmi Teknikleri

2.1.1. Taslaklar (Eskiz)

Eskiz, ön çalışmadır. Bir çalışmaya başlamadan önce yapılacakların tasarlanmasıdır. Karalama çizimleriyle yapılır. Eskiz, sanatçının çalışmaya başlamadan önce çizerek düşünmesi, tasarlamasıdır.

Bugün tanıdığımız dünyaca ünlü birçok sanatçının orijinal çalışmasını ortaya koymadan önce düşündüklerini öncelikle karalama kâğıdına aktardığı bilinir. Sanatçı bu eskizlerinden (ön çalışma) sonra istediğine en uygun olanı seçer. Seçtiği eskizi detaylandırarak orijinal çalışmasını oluşturur.

Eskiz, yapılacak çalışmanın temeli, ilk ve en önemli aşamasıdır. Eskiz her tür malzeme kullanılabilir. Kurşun kalem rahat kullanımıyla en çok tercih edilen malzemelerden biridir.

Dünya sanat tarihinde hayranlık duyulan sanat eserlerinin, sanatçılar tarafından yapılan birçok eskizlerden sonra ortaya çıktığı unutulmamalıdır. Sahip olduğumuz bu bilgi eskiz çalışmanın önemini vurgulamaya yeterlidir.

Bazen yapılan ilk eskiz, aranılan ve istenen koşulları taşıırken bazen de konuyla ilgili birçok eskiz yapmak gerekebilir ancak özellikle öğrenme aşamasında olan siz sevgili öğrenciler için belirlenen konu üzerinde birçok eskiz yapmak daha doğrudur.

Eskiz çalışmaları yapılırken öncelikle istenilene en uygun eskiz seçilmelidir. Seçilen eskiz üzerindeki görseller ile yazının ilişkisi belirlenmelidir. Seçilen görsellere uygun yazı tipi ve yazı büyüklüğünün araştırması ve denemeleri yapılmalıdır. Çalışmanın bu aşaması yap-boz oyunu gibi değerlendirilebilir. Bıkmadan ve sıkılmadan yapılan denemelerin sonunda en uygun düzenlemeye ulaşılabileceği unutulmamalıdır.

Çalışmanın en zor bölümü, tasarlanan çalışmanın yaratıcı süreci olan eskiz aşaması olduğu akıldan çıkartılmamalıdır.

Resim 2.1: Eskiz Çalışması

2.1.2. Teknik Çizimler

Teknik resim, bir şeyin nasıl çalıştığını veya üretildiğini anlamak üzere yapılan çizimdir. Mühendisler arasındaki iletişimin kolay ve doğru şekilde gerçekleşmesini sağlayan teknik bir alfabadir. Temelde doğrular ve eğrilerin çeşitli şekillerde bir araya gelmesiyle oluşan teknik resim, yapılması istenen konstrüksiyon ve tasarımın kâğıt üzerinde tanımlanması sanatıdır.

Teknik resim, tasarımdan üretime, pazarlamadan kullanıma kadar bir ürünün başından geçen her aşamada ilgili kişilere yol gösterir. Teknik resim, ürünün malzemesini, nasıl imal edileceğini, boyutlarını, toleranslarını, yüzey kalitesini, sertlik değerlerini, ıslık işlemini vb. tüm imalat yöntemlerini daha sonrasında ürünün montajını, taşınmasını ve hatta kullanımını belirli kurallar ve standartlar çerçevesinde anlatır.

2.2. Malzeme Seçimi

Resim uygulamasında belirli bir temaya bağlı kalmak önemlidir. Konu ve görsel araştırmaları yaptıktan sonra birçok eskizi oluşturarak konuya ve tasarıma uygun boya malzeme seçimi yapılmalıdır.

2.3. Paspartu

Ortası boş çerçeve şeklinde kesilmiş mukavva ve kartonlara denir. Bunlar resim, yazı ve fotoğraf gibi çalışmaların çevresine geçirilerek resim çerçevesi ile resim arasında bir boşluk meydana getirir. Paspartular resme daha kolay bakma ve küçük bir resme çerçeve takma kolaylığı sağlar.

Resim 2. 2: Paspartu

2.3.1. Paspartu Yöntemleri

Paspartu yapmanın farklı yöntemleri vardır, uygulama faaliyetinin aşmalarını takip ederek bitmiş çalışmanızı paspartulayarak sunuma hazır hâle getirebilirsiniz.

2.4. Çerçeve

Resim, yazı, ayna gibi malzemeleri süslemek veya bir yere asılabilecek duruma getirmek için bunlara geçirilen, farklı malzemelerden yapılan kenarlıklardır.

Resim 2. 3: Çerçeve

2.5. Sergileme ve Asma

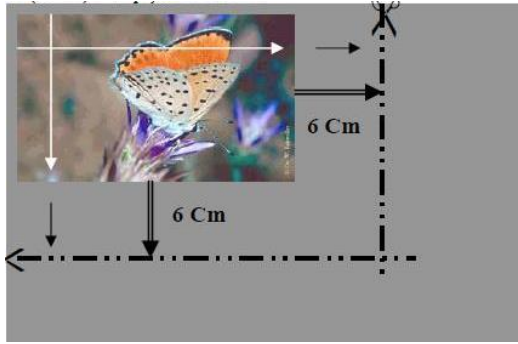
Resim sergilemede günümüzde yaratıcı, farklı mekân ve zemin seçenekleri kullanılmaktadır. Resmin konusuna ve görsel unsurlarına göre mekân ve zemini seçmek sergilenecek eseri de zengin gösterecektir.

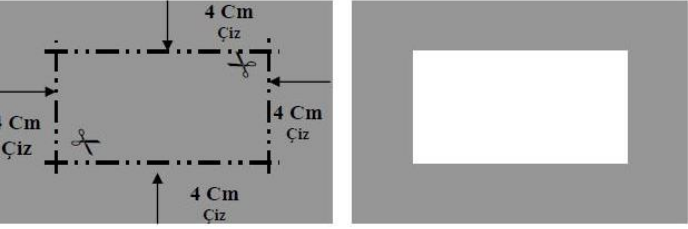
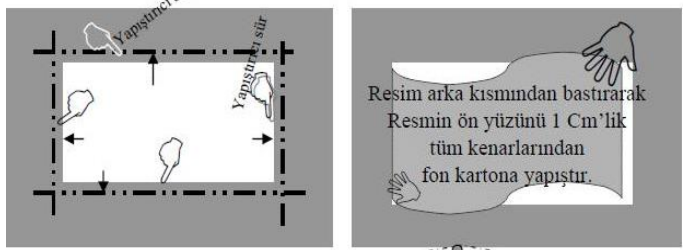
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen bilgiler doğrultusunda hazırladığınız taslakların, renklendirme işlemini gerçekleştirerek illüstrasyon uygulamasını yapabileceksiniz.

Kullanılan araç ve gereçler

- Mukavva
- Renkli kartonlar
- Yapıştırıcı
- Makas, maket bıçağı
- Kalem
- Renklendirmek için uygun boyalar
- Fırça, palet

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Tasarımınızı ölçülendirerek konuya uygun malzemeleri seçiniz ve uygulama yapacağınız yüzeye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olmanız, yüzeye aktarım esnasında zaman kaybı yaşamamanızı sağlayabilir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Konu ve amaca uygun malzemeler ile farklı alternatiflerde renklendirme yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Amaca ve tekniğe uygun renklendirmeler olmalıdır.
<ul style="list-style-type: none">➤ Çalışmalarınızdan birini seçiniz ve orijinalini çalışınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Amaca ve tekniğe uygun renklendirmeler olmalıdır.
<ul style="list-style-type: none">➤ Resme uygun paspartu rengini ve ölçülerini belirleyiniz.	

<p>➤ Fon kartonunun kenarlarından dıştan içe doğru ölçü alıp çiziniz ve ortada oluşan dikdörtgeni kesiniz.</p>	 <p>➤ Paspartu ve çerçeve yapımında kesici alet kullanırken dikkatli ve özenli çalışınız.</p>
<p>➤ Çerçevenin kenarlarında kalan yapıştırma payına yapıştırıcıyı sürünüz. Resmi yapıştırınız.</p>	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri **Evet** ve **Hayır** kutucuklarına (**X**) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Araç gereç ve malzemelerinizi eksiksiz hazırladınız mı?		
2. Farklı renk ve teknik alternatifler ile çalıştınız mı?		
3. Amaca uygun olarak illüstrasyonu tekniğe uygun biçimde uyguladınız mı?		
4. Kesim işleminizi, güvenlik tedbirleri alarak doğru şekilde yaptınız mı?		
5. Temizleme işlemini yaparak çalışmanızı sunuma hazır hâle getirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise “Ölçme ve Değerlendirme “ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruyu dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Ortası boş olarak çerçeve şeklinde kesilmiş mukavva ve kartonlara..... denir.
A) Çerçeve
B) Prototip
C) Paspartu
D) Sunum

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

2. () Resim, yazı, ayna vb. süslemek amacı ile veya bir yere asmak için bunlara geçirilen kenarlıklara paspartu denir.
3. () Paspartu yapımında mukavva, renkli karton kesinlikle kullanılmaz.
4. () Cetvel, makas, zımpara sunum materyalleri hazırlanırken kullanılır.
5. () Paspartu sadece tek renkli olarak tasarlanır. İkinci renk olanağı yoktur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modül kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet ve Hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. İllüstrasyon ile ilgili bilgileri aldınız mı?		
2. Konuya yönelik araştırma yaptınız mı?		
3. Konuya karar verdiniz mi?		
4. Eskiz araçlarını hazırladınız mı?		
5. Kara kalem tekniği ile eskizleri hazırladınız mı?		
6. Eskizleri renklendirdiniz mi?		
7. Eskizlerin eksiklerini kontrol ettiniz mi?		
8. Eskizler için paspartu hazırladınız mı?		
9. Sunum dosyası hazırladınız mı?		
10. Zamanı verimli kullanmaya dikkat ettiniz mi?		
11. Çalışmanızdan memnun kaldınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Malzemeler
2	Kurşun kalemler
3	Kâğıdın beyazından faydalanılır
4	Karışık Teknik
5	Yayın

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Yanlış

KAYNAKÇA

- BECER Emre, **İletişim ve Grafik Tasarım**, Dost Kitabevi, Ankara, 2011.
- BROMMER F. Gerald, **Exploring Drawing**, Davis Publications, Worcester, 1988.
- İSTEK Ragıp, **Görsel İletişimde Tipografi ve Sayfa Düzeni**, Pusula Yayıncılık ve İletişim Ltd.Şti., İstanbul, 2004.
- UÇAR Fikret Teyfik, **Görsel İletişim ve Grafik Tasarım**, İnkilap Kitabevi, İstanbul, 2004.
- PEKMEZCİ Hasan, **Desen Çalışmaları**, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 2007.